UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

70

668

Б Ю Л Е Т Е Н Ь ч.24/7

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді

Герсфельд 7.7.45.

США. Міністр фінансів США, Моргентау подався до димісії, яку прийняв Президент Труман, в тим, що наступника він призначить по своєму поверненню з Потсдаму.

Сов.Союз. До Москви прибув президент Зовнішньої Монголії. Його прийняв генераліссімус Сталін і мав з ним довшу розмову в присутности Молотова.

Англія. Остаточні висліди виборів до анголійського парляменту подадуться 26. липня, бо три тижні потрібні на те, щоб одержати виборчі картки з ріжних кінців світу, де перебувають тепер англійські вояки та остаточно підрахувати голоси.

Прем"єр Черчіль мав від"їхати на короткий відпочинок на південь Франції, а звідти на зустріч "трьох" до Потсдаму. Перед своїм від"їздом з Лондону він заявив, що поразка консерватистів під час теперішніх виборів могла б дуже вплинути на значне полівіння англійських робітничих мас, що в свою чергу могло б статися товчком для активізації соціалістичних рухів в европейських країнах, зокрема для широкого розвитку комунізму. Загрова громадських воєн тоді, коли вживається всіх зусиль, щоб запровадити зовнішній та внутрішній мир в Европі, принесла б велику шкоду людству.

Франція. Ген.де-Голь провадить тепер переговори з чільними французькими політичними діячами, щоб забезпечити успішне переведення виборів до Парляменту. Він наміреный реорганізувати теперішній тимчасовий уряд на цілком демократичних засадах, щоб він був висловом волі широкого населення країни.

Французька преса очікує з великим напруженням вислідів англійських виборів, даючи до пізнання, що французький нарід, що бажає жити в найкращих взаєминах з англійським, волів би мати справу з англійським справді демократичним урядом, якого керма сточивала б в руках робітничої партії, бо з таким урядом легко було б мирно вирішити всі спірні питання, зокрема й сирійське. Атаки проти ген.Франка у французькій пресі продовжуються.

Дві славні роковини.

Вашінгтон. 4.липня ц.р. відбулося по всій Півн.Америці урочисте святкування 169 роковин виборення незалежности США. Преса ріжних демократичних держав підкреслює, що Сполучені Штати Півн.Америки були першою справді демократичною державою в новітній історії людства, такою вони залишалися весь час і як така виступили з захистом прав демократичних держав під час обох останніх світових воєн проти прусського мілітаризму і тоталітарних систем управління. І тепер Надії всіх покривджених народів і всього обездоленого людства звернені на Півн.Америку. Французька преса пригадує при цій нагоді про визначну ролю французького генерала Лафаєта, що він її відограв у визвольних змаганнях Півн.Америки. У Франції відбудеться величаве святкування 14.липня 156 річниці здобуття паризької в"язниці Бастилії, з чого й почалася Велика Французька Революція. На це свято мають прибути до Парижу представники багатьох держав, зокрема голова міста Нью-Йорку, Ф.Г.Ла-Гардія.

Австралія. Помер президент Австралії, про якого альянська преса висловлюється, як про визначного державного діяча, що спас Австралію від японської інвазії.

У Сан-Франциско відбувається конференція між командувачами альянських збройних сил на Тихому Океані щодо дальшого ведення війни з Японією.

Індія. 9.7. має початися конференція між індійським віцекоролем і представниками індійських політичних партій у справі погодження нових форм управління Індією на засадах якнайширшого самоуправління й підготови нової індійської конституції. Щоб краще з"ясувати ставлення представників політичних партій країни в цій справі /мусульманів і індусів/, віцекороль відсрочив цю конференцію з 25. червня на два тижні.

Президент Труман запросив ген.де-Голя до Вашінгтону на серпень, тобто після зустрічі "трьох", щоб де-Голь зміг краще продумати підготову окремих питань для розмови з Президентом США. Де-Голь прийняв радо це запрошення.

Сирійський конфлікт. Ведуться дальші переговори між французьким і сирійським урядом у Бейруті.

7. липня минуло 8 років з дня початку "конфлікту" між Японією і Китаєм. Головнокомандувач англійськими збройними силами на Сході Азії, лорд Боугемптен, післав з цієї нагоди телеграму Головнокомандувачеві збройних сил Чункінського Китаю, Чанкайшекові, в якій висловлює йому признання за успішну боротьбу з Японією та надію, що спільними силами альянтів удасться в недалекому майбутньому звільнити Китай від японської окупації.

Визнання польського уряду "єдносці народовей". Як повідомляють з Вашінгтону, США, Великобританія і чункінський Китай визнали вже новосформований тимчасовий польський уряд "єдносці народовей". Президент Труман призначив уже свого посла при цьому уряді. Президент Бірут заявив, що польський уряд вживає заходів, щоб повернути міліонову масу поляків, які емігрували з Польщі в наслідок воєнних подій 1939 р. і пізніше до інших країн, назад до Польщі, після чого можна вже буде перевести вибори до польського сойму. За дотеперішнього стану, коли відсутня переважна більшість польської інтелігенції, вибори на далиб справжнього представництва в соймі. З Лондону вилитіли до Варшави ще три польські діячі, в ц.ч. Попель і ген. Модельскі, які мають зайняти високі становищи при новому польському урядові "єдносці народовей".

Війна з Японією. Філіппінські острови знаходиться вже цілком в руках американців, які намірені філіпінському народові дати в найближчому майбутньому широку автономію. Втрати японців у боях за ці острови доходить до 450.000 вбитими. На острові Борнео продовжується висаджування нових австралійських збройних сил з південного сходу. Японці ставлять малий опір. 600 "надфортець" скинуло понад 4.000 тонн бомб на 5 промислових міст Японії, продовжується бомбардування військових японських об"єктів на Кореї, в Китаю та інших місцях. Чункінські війська знаходиться вже за 200 км. на південь від Шанхаю. Американці будують тепер сильні летовища на занятому острові Окінава, як базаи для своїх "надфортець" проти Японії /віддаль звідти 600 км./.

Проблема харчування. Американська організація допомоги голодним країнам, УНРРА, має доставити ще коло 4 міліонів тонн харчових продуктів до Европи. США і Канада заплянували доставити до Европи коло 18 міліонів тонн пшениці та крім цього ще інших продуктів. У Канаді уряд зменшує раціони м"яса, щоб збільшити його вивіз до Европи. В середземноморських альянських арміях з подібною метою знижено раціони для вояків.
Чехословацький уряд задумав закінчити в найближчому часі виселення з країни 2 міл. німців і 600.000 мад"ярів. Поруч з цим є намір впродовж 1 1/2 року пересилити з Мад"ярщини до Чехословаччини до 1 1/2 міліона чехів і словаків.

--- o ---

УКРАЇНСЬКИЙ
Б.....
МУЗЕЙ-АРХІВ

БЮЛЕТЕНЬ ч.25/8

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді.

Герсфельд, 9.7.45.

Англія. Міністр закордонних справ Англії Іден не поїде до Потсдаму, а залишається в Лондоні, як заступник Черчіля на час його відсутности. Американський слідчий суддя для справ "злочинців війни", Роберт Джексон, висловився за те, щоб визначних злочинців судила спільна Міжальянська комісія. Одними з перших мали б судитися Герінг, Ріббентроп і Гес.

Норвегія заявила себе в стані війни з Японією.

Уряди Сирії та Ліббону домагаються створення власних національних армій, що мали б цілком заступити французькі війська в цих країнах.

В Аргентині почалися приготування до переведення загальних виборів.

Великий Берлін поділено вже на 4 окупаційні зони, з яких, - крім совєтської, дві інші зайняті вже 4.липня англійськими та американськими військами в урочистий спосіб. Французьке військо має надійти. В Берліні засідає Міжальянська Контрольна Комісія. Совєтські війська відійшли до призначеної їм зони.

Політика всіх альянтів супроти Німеччини повинна бути однакова у всіх 4-ох окупаційних зонах. Інакше, як повідомляють кореспонденти англійських газет, що побували в різних областях Німеччини - Німеччина може розбитися з часом на дві частини /а вслід за цим і вся Европа/, в яких панувати муть неоднакові, можливо навіть протилежні політичні настрої населення, що для утворення Европи було б цілком не бажаним. Це питання повинно також увійти до програму нарад під час "зустрічі трьох".

Австрію поділено на 4 окупаційні зони. Американці мають зайняти Зальцбург і Горішню Австрію, анрлічани - Стирію, Каринтію і частину Істрії з Тріестом і Поля, французи - Форалоберг і Тироль, совєти - Долішню Австрію і Бургенлянд. Місто Відень поділено рівно ж на 4 окупаційні зони. Військове Управління в американській зоні, якою командує генер.Кляск, складатиметься з 12 відділів, що мають відповідати 12-и міністерствам /подібно і в других окупаційних зонах/. У Відні знаходитиметься Міжальянська Рада для управління Австрією. Цю країну вважають альянти не "переможеною", а "визволеною". Звідси і інший підхід щодо ставлення альянських військ до австрійського населення, ніж до німців властивої Німеччини. /Маршал Монтгомері видав наказ англійським військам в англійській окупаційній зоні Німеччини, в якому заборонив всяке "братання" англійських вояків з німцями/. Альянти приготовляють тепер всю Австрію до переходу на цілком самостійну державу.

Президент Трумен висловив бажання побувати між 23. липня і 1. серпня в Лондоні, де мав би бути гостем королівської пари, і відвідати американські окупаційні війська в Німеччині.

Премієр Черчіль мав від"їхати з дружиною на короткий відпочинок на південь Франції, а звідти має безпосередньо виїхати на "зустріч трьох". до Берліну.

Цестачу вугілля і харчових продуктів в американській окупаційній зоні американське управління вважає за потрібне вирівняти в той спосіб, що вугілля мала б постачати туди англійська, а харчові продукти совєтська окупаційна зона.

Різні цінности /золото, дороге каміння, закордонна валюта, мистецькі твори тощо/, що їх німецькі націонал-соціалісти позносили з різних країн до Німеччини, а тепер їх познаходили в сховищах альянські війська, - мають бути повернені як репараційні оплати Німеччини альянтам тайним союзникам.

Король Румунії Михайло, як передає совєтська преса, має отримати високий совєтський орден за те, що він виповів Німеччині війну ще до того часу, поки виявилося, що Німеччина мусить програти війну. До Румунії призначила своїх послів Франція і Чехословаччина.

Між Сов.Союзом і тимчасовим польським урядом "єдности народової" складено угоду, за якою кін всі громадяне, що мали до вересня 1939 р. польське підданство, а тепер знаходяться на землях, що відійшли до Сов.Союзу /УССР,БССР і ін./, мають право повернутися назад до Польщі і навпаки. Заяви про це треба подавати до I. вересня 1945 р.

Війна з Японією. З 34-х більших міст Японії, що мають понад 100.000 мешканців, 26 бомбардовано вже. Найсильнійше бомбардування провели американці в останніх днях, коли 600 "надфортець" скинуло понад 4.000 тонн бомб на 4 промислові міста. Японію /властиву/ блокує тепер американська морська й повітряна флота. Австралійські війська просуваються з затоки Балік-Папан дальше в глибину острова Борнео при допомозі повітряних сил. Чункінські війська відкидають японські війська дальше на схід і знаходяться вже за 200 км. на південь від Шанхаю. Місто Кантон бомбардовано американськими літаками. Американці намірені збільшити бомбардування властивої Японії до 5000 тонн денно скинених бомб. В останніх днях вони скинули по 2500 т. Характерною є дуже слаба протиповітряна оборона японців. Американці тлумачать цей факт тим, що мабуть японці зберігають повітряні сили в резерві на випадок інвазії американців у Японії.

Тимчасовий польський уряд "єдности народової" визнало вже 9. держав.

З нагоди 8-ої річниці війни між Японією і Китаєм Головнокомандуючий чункінських військ Чанкайшек заявив, що це вже остання фаза цієї війни, коли Японія мусить бути переможеною, а Китай раз на все визволиться з-під японської опіки.

Американський кореспондент з ДП-табора Лебах пише, що кожного разу, коли прийде група росіян, поляки зразу починають запевняти їх, що вони мають їхати не додому, а до Сибіру. Польський старшина зв"язку скрізь ходить з по п"ятах за російським старшиною і у всьому заважає йому. Кореспондент з жалем констатує, що багато хто з американців теж вірить тим польським казкам про Сибір і з обуренням запитує, доки нарешті Англія та Америка підтримуватимуть рештки польського фашистського режиму, який допоміг Гітлерові розгромити Чехословаччину.

Польща і Югославія. Тимчасовий польський уряд послав до Белграду свого посла. Польща намірена підтримувати з Югославією якнайкращі дипломатичні і торговельні взаємини, маючи чимало різної сировини та фабричних виборів для обміну з Югославією.

Бельгія. Премєр бельгійського уряду в товаристві ще одного міністра виїхав до Зальцбургу, щоб остаточно договоритися з бельгійським королем щодо його зречення від трону.
Французькі війська мають тижневий термін окупувати Прирейнську зону, в основному Сарську область.

— 0 —

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
Б. 668
МУЗЕЙ-АРХІВ

БЮЛЕТЕНЬ ч.26/9

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді.

Герсфельд, 11.7.45.

Бельгія. Бельгійський премієр фон-Акер прибув до Зальцбурґу, щоб договоритися з королем Леопольдом щодо його відречення від трону. Король Леопольд мав уже раніше запевнити бельгійських політичних діячів, що коли цього вимагатиме справа його держави, то він піде на цю жертву.

Франція. Тимчасовий уряд радить тепер над прийняттям нової конституції для 4-тої французької республіки. Цю конституцію мають обявити цього тижня з нагоди 156-х роковин здобуття Бастилії /14 липня 1789/. Переговори з урядами Сирії та Лібанону посуваються вперед. Уряд Англії висловлює задоволення з цього приводу, заявляючи, що обі нації, англійська і французька, мають чимало спільних інтересів, зокрема на Близькому Сході, і що в інтересах миру бажано, щоб всякі непорозуміння між ними усунути в найближчому часі.

Італія. Арезидент американської допомогової організації УНРРА Ламоан був на авдієнції у римського папи, який висловив йому своє признання за допомогу европейським народам, зокрема італійському.

Югославія. Маршал Тіто, висловлюючися про майбутню закордонну політику Югославії, заявив, що його уряд докладатиме всіх зусиль, щоб жити в дружніх і близьких взаєминах з іншими державами, особливо з Болгарією, Грецією, Албанією, Македонією, Чехо-Словаччиною, Польщею і Румунією. Рівночасно Тіто виступив різко проти провокацій ґрацьких "фашистських банд" на кордонах Югославії і Македонії, що мають на меті довести до збройних конфліктів між цими народами.

Польща підписала з Сов.Союзом торговельний договір на суму річного обігу в 120 міліонів доларів. Польща мала б вивозити до Сов.Союзу між іншим залізо, цинк і текстильні вироби з совєтської сировини.

Польський уряд видав заклик до поляків-моряків, що живуть на чужині, щоб поверталися на батьківщину, де вони конче потрібні з огляду на передбачене будівництво великої торговельної і воєнної флоти на розлеглих узбережжях Балтійського моря.

Між Польщею і Румінією складено торговельний договір, за яким річний обіг передбачається збільшити в 4 рази проти довоєнного. Новий польський уряд вислав своїх представників до Лондону. Ця місія має з"ясувати довгові зобов"язання Польщі та забезпечити кредити.

Австралія. Помер премієр Джон Куртін на 60-му році життя, провідник австралійської робітничої партії.

США. Президент Трумен відплив уже на кораблі зі своїм штабом на зустріч трьох. Коли вона відбудеться ще невідомо. На місце міністра фінансів Моргентау він призначив Фреда М.Уінзона, дотеперішнього шефа Мобілізації, але до затвердження його кандидатури через сенат, до повернення президента Трумана, має виконувати свої обов"язки дальше Моргентау. Призначення на місце Стетініуса міністром закордонних справ Джемса Бірнса, керманича господарської стабілізації США, сенат ствердив уже і він приступив до виконання своїх нових обов"язків. Стетініус, уповноважений представник США в Раді Безпеки, виступав уже в сенаті з пропозицією ратифікації Хартії Об"єднаних Націй, що її підписали делегати 50 країн на конференції в Сан-Франциско.

Чехословаччина. Совєтські війська мають відійти з Чехії. Залишається значними контроля тільки над залізницями, що з"єднують Долішню Австрію /совєтську окупаційну зону/ з совєтською зоною в Німеччині.

Уряд Чехословаччини склав угоду з Сов.Союзом, за якою фабрики в Чехословаччині, що працювали під час цієї війни по воєнних завданнях Німеччини /Німецького Воєнного Командування/, вважаються воєнними трофеями червоної армії.

Сов.Союз. З нагоди перемоги над Німеччиною Верховний Совєт Сов.Союзу ухвалив закон про амністію для засуджених на 3 роки або тих, що перебувають під слідством, коли їм грозить присуд не більш як на три роки. Під цю амністі не підпадають особи, що їх засуджено за бандитизм чи за протисовєтські /контрреволюційні/ вчинки, або знаходяться під слідством, обвинувачені в таких проступках.

У Колумбії, південно-американській республіці, має відбутися в місті Боґота південно-американська виставка, в якій візьме участь також Сов.Союз.

Берлін. В совєтській окупаційній зоні Берліну засновано вже 3 політичні партії: комуністичну, соц.демократичну і християнсько-демократичну, яка не є продовженням кол. німецької партії "центру".

Заступник Головнокомандувача в Середземному морі подав до відома, що з вересня вся Італія, за винятком провінцій Боцені і Венеція-Юлія перейде під управління італійського уряду. На Венецію-Юлію /Істрія з Трієстом/ претендує Італія і Югославія, а на Боцен /на півдні Тиролю/ Італія і Австрія. Остаточно має вирішити ці претензії мирова конференція.

Остаточні окупаційні зони в Німеччині /за повідомленням "Гессіше Пост з 7.7.45/.

I. До Совєтської окупаційної зони відходять а/від англійців т.зв. "південно-західній відтинок", а саме: округи Шверін, Людвіґслюст, Гаґенов, Ґенеберґ, частина области /бецірку/ Люнебург і "Маґдебурзький клин" з м.Маґдебурґ. б/ Від американців: вся Саксонія, Тюрингія і Ангальт. Таким чином совєтська окупаційна зона обіймати ме після всіх пересувань більше, ніж половину Німеччини, включаючи сюди раніш окуповані области східної Німеччини.

II. Французька зона обіймати ме: Сарпеpальц, західно-райнську частину провінції Гессен, области /реґірунґсбецірке/ Трієр і Кобленц, а також східно-райнську частину области Кобленц. Крім цього округи: Обервестервальд, Унтервестервальд, Унтерлян і Санкт Ґоарсгаузен; дальше области: Констанцію і Фрайбурґ, округи Ляндау, Бюль, Баден-Баден і Раштат в области Карльсруге. Само місто Карльсруге належить до американської зони. Дальше французи займуть область Зіґмарінґен на півдні провінції Вюртемберґ і область на південь від автостради і залізничу лінію Карльсруге-Штутґарт-Ульм, якато область замкнена між кордонами округи Леонберґ, Беблінґен, Нюршінґен, Геппінґен, Ульм, а також кордоном округи Мюнсінґен на півн.-схід від автостради.

III. Американська зона обіймає, Баварію, Кур-Гессен і Гессен-Нессау /за винятком північної частини цієї провінції, що відходить до англійської зони/, а також вклинення в англійську зону Бремен та її округи, як бази постачання американської армії в Німеччині.

IV. Англійська зона обіймає решту Німеччини, не зайнятої іншими державами.

Догляд за всією Німеччиною /встановлення єдиних методів поведення щодо німців, управління, питання харчів, управління промисловістю тощо/ лежать на Верховній Контрольній Раді, що складається з 4-ох головних комендантів зон з осідком в Берліні.

V. Австрію покищо поділено на 4 окупаційні зони: совєтську в Долішній Австрії і Бурґенлянді, американську в Горішній Австрії і Зальцбурзі, французьку у Форальберзі і Тиролі, англійську в Стирії, Каринтії і Венето-Юлійській ~~області~~ области /Істрія з Трієстом і Фіуме/. Місто Відень має бути, подібно як Берлін, поділено на 4 окупаційні зони. Для Австрії встановлено окрему Найвищу Контрольну ~~Раду~~ Раду, з місцем осідку у Відні, в складі 4-х Головнокомандувачів окупаційними зонами.

VI. Міста Берліну не розподілено ще остаточно на 4 окупаційні зони.

VII. З Польщі - за вчорашніми повідомленнями по радіо - совєтські війська мають відійти приблизно впродовж 2-х місяців.

--- o ---

УКРАЇНСЬКИЙ ...

БЮЛЕТЕНЬ ч.27/Іо

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді.

Герсфельд І2.7.45.

Австрія. Знесено дотеперішні обмеження щодо подорожей у всіх окупаційних зонах Австрії, за винятком австрійської території, що знаходиться під окупацією Югославії.

Франція. Обговорюється проект реорганізації адміністрації в Алжирі. Араби домагаються значної участи в цій адміністрації. Сирійський конфлікт знаходиться на доброму шляху до полагодження. За заяву французького уряду, що він годиться на передачу контролі над т.зв. спеціальними французькими військами, набраними з місцевого населення під французьким командуванням, урядам Сирії та Лібанону, арабське населення привітало з задоволенням.

Італія. Англійська газета "Таймс" пише, що налагодження адміністрації, транспорту і харчування населення та крім цього забезпечення великих промислових центрів півн. Італії вугіллям уявляє з себе великі труднощі для нового італійського уряду. Починається підготова до переведення загальних виборів у країні. Група американських сенаторів запропонувала прийняти Італію до складу "Об"єднаних Націй".

Сов.Союз. Советські старшини повернулися з Далекого Сходу, де вивчали дії і протидії нового озброєння, особливо протидії новим танкам.

Советський уряд заявив про те, що советські війська відійдуть з території теперішньої Польщі приблизно протягом двох місяців. Такий стосунково довгий речинець потрібний тому, що советські війська займають велику окупаційну зону Німеччини на захід від кордонів Польщі, що вимагатиме в свою чергу значного перегрупування советських військ. Премієр Осубка-Моравський заявив, що в польській армії залишаються ще на деякий час советські інструктори, яких місце ступенево займатимуть польські інструктори /старшини/.

Зустріч "Великих Трьох". Президент Трумен відплив 7.7 з Америки до Европи на кружляку "Аугуста", на якому президент Рузвельт підписував "Атлантійську Хартію". З премієром Черчілем у 1942 р.. Біля Британських островів мають його зустріти британські кораблі й провожати до одного з півн.зах. европейських портів, звідки през.Трумана разом зі своїм штабом має відлетіти на літаках до Потсдаму. Президента проводить новий американський міністр закордонних справ Бернес і великий штаб цивільних і військових фахівців. Покищо закінчується дипломатична підготова до цієї зустрічі. В Лондоні міністр закордонних справ Іден вів довші розмови з уповноваженим Президента, Девісом, який має виїхати на "зустріч" до Потсдаму, та з представниками французького уряду. Іден відвідав по дорозі з Сан-Франціско турецький міністр закордонних справ, щоб з"ясувати ставлення англійського уряду до вимог Сов.Союзу щодо Дарданелів. Турецький міністр заявив, що його країна бажає й дальше зберігати якнайкращі взаємини з Сов.Союзом. При цьому однак він підкреслив, що конвенція щодо Дарданелів в Монтре є угодою, яка має міжнародний юридичний характер і тому не можна її замінити односторонньою вимогою тільки одної держави. Советський амбасадор у Лондоні, Гусєв, вилетів до Москви, звідки разом зі Сталіном має виїхати до Потсдаму. Трумен прибуде до бельгійського порту в суботу, а до Потсдаму в неділю. Конференція почнеться в понеділок.

Німецьку промисловість, за звітом голови американської комісії в справах воєнної промисловости - треба негайно взяти під найбільшу контролю, бо її керманичі були другим штабом, що підтримував нац.соціялістів у цій війні, складав пляни щодо підготовки до неї, керував створенням воєнної промисловости й фінансуванням воєнних видатків. Цей штаб існує і досі й загрожує підготовою нової війни. Цим питанням повинна заняти-ся конференція в Потсдамі. Американські окупаційні війська заарештували в Баварії 102 чільних промисловців і фінансістів. Генер. Айзенгауер повернувся з Америки до Франкфурту й має на-мір взяти участь у Потсдамській конференції.

Окупація Берліну. Для регулювання адміністрації й харчування Берліну створено в Берліні міжаліянтську Контрольну Раду в складі чотирьох головнокомандуючих окупаційними зонами Берліну. Головування в цій Раді має відбуватися по черзі через кожні два тижні. Вперше головуватиме советський генер.полковник Гарбатов. Відбулося вже перше засідання Ради, на якому аліянти погодилися, що постачання Берліну відбуватись має в майбутньому за рахунок резервів кожної окупаційної зони в Німеччині. Поки що советське командування дає першу допомогу місту зі своїх ресурсів. Постачання берлінського населення харчами, вугіллям тощо має провадитися у всіх зонах за єдиними нормами. Також само за єдиними методами має відбуватися управління всіх зон міста. Англійці й американці приняли вже після рішень Контрольної Ради від советів також і адміністративну владу в занятих собою зонах.

Маршал Монгомері передав урочисто в Берліні перед Бранденбурзькими Воротами маршалові Жукову, за його генеральне керування здобуттям Берліну, англійський орден "Бадз". Нагороджено також сов.генер. Ракосовського.

Війна з Японією. 10.УП. американська 3-я фльота в складі якої знаходилося 100 літаконосців / в ц.ч. два по 45.000 БРТ/ з'явилася несподівано на віддалі 100 - 50 клм.від японського узбережжя. Понад 1.000 літаків з літаконосців провело впродовж 3-ми годин атаку на 80 японських летовищ навколо Токіо. Рівночасно 500 "понадфортець" вилетіло з острова Окінава й бомбардувало японські промислові міста: Шімоноські, Кобе, Кумамото й Куре / найбільший опірний пункт японської морської фльоти/. Крім цього ще понад 500 літаків атакувало інші місцевости Японії властивої. Американці заняли острів Куме, 80 км. на захід від Окінави й влаштували там рівнож свою базу для літаків. Бомбардування Японії не зупиняється майже ні на хвилину. Американська 3-я фльота блькує Японію. Американська морська й повітряна фльота здобули вже перевагу на морі й в повітрі, а тепер бориться вже за цілковите опанування. В останніх атаках потоплено або пошкоджено понад 40 японських кораблів. За відомостями з Токіо-японці приготовляються до цього, що навіть у найближчому часі можлива інвазія американців. Не знають тільки, звідки і в якому місці з'явиться американська фльота.

На Борнео висаджуються нові австралійські війська й просуваються в глибину острова. За ними йдуть вже й голандські війська.

Заступник америк.міністра закорд.справ, Грік заявив днями, що японці намагаються перед інші держави зондувати, на яких підставах могли би скласти угоду про мир. На це може бути тільки одна відповідь : цілковита капітуляція Японії, як це мало місце з Німеччиною, якщо японський уряд не бажає довести до цілковитого знищення японського народу.

— о —

— о —

668
МУЗЕЙ-АРХІВ

БЮЛЕТЕНЬ ч.28-11

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді.
Герсфельд, 17.УП.45.

Зустріч " Великих Трьох ". Президент Трумен прибув 15.УП. до Антверпії, потім поїхав до Брюсселі, а звідти вилетів до Потсдаму разом зі своїм штабом. 15.УП. прибув до Потсдаму генераліссімус Сталін, що має виконувати обов'язки господаря, і прем'єр Черчіл. З лідером лейбористів Етлі вилетів до Потсдаму також англійський міністр закорд.справ Іден. Генер. Айзенгауер зустрічати мав президента в Потсдамі. Конференція почалася в понеділок 16.7.

За повідомленнями преси "Таймс", " Обсервер " ін., на порядку дня нарад стоять має низка важливих питань, що їх не розв'язано ще досі, а саме: Єдина політика аліянтів супроти Німеччини, як у східній так і в західніх окупаційних зонах ; майбутнє Німеччини, зокрема її промисловости ; управління зруйнованими областями західної і південної Европи, їхня політична й господарська відбудова, допомога в організації транспорту й харчування населення цих країн ; врегулювання східних кордонів Німеччини; претенсії Голяндії на відшкодування її приморськими сусідніми німецькими районами замість затоплених німцями голяндських територій ; справа Польщі ; проблема Дарданелів та взагалі советських претенсій на деякі турецькі території ; майбутнє південно-східної Европи, зокрема балканських країн, де треба перевести загальні вільні вибори й допустити туди західно-аліянтських дипломатів ; задоволення домагань іранського уряду, щоб з Ірану відійшли англійські війська разом зі советськими /англійські газети підкреслюють при цьому, що позиція Сов.Союзу в цій справі невідома ще/ ; Італії треба приняти до складу "Об'єднання Націй "; торговельні взаємини між ЗДПА, Вел.Британія і СССР. тощо.

Англійські газети зазначають, що праця конференції починається не в атмосфері кризи, але треба що вирішити низку дуже важливих питань. Тиждень праці цієї конференції буде тижнем великих явищ. Ця зустріч " Великих Трьох " - це вступ до мирової конференції. Очі міліонів людей звернені тепер на Потсдам, однак наївно було б надіятися, що ця конференція остаточно розв'яже всі питання.

До замку Сан-Суссі, де відбувається конференція не мають доступу ні журналісти, ні жадні приватні особи. Про хід нарад видаватимуться тільки офіційні комунікати. Зв'язок між Потсдамом і Лондоном підтримується за допомогою спеціяльного кабля. Конференцію між Чункінським презид. Сонгом і Сталіном та Молотовом, з огляду на від'їзд цих обох до Потсдаму, треба було перервати. Сталін дав 13.7. в честь Сонга обід /після 5-и зустрічей/. Досі в приязній атмосфері обговорювано можливости советських достав для Чункіну і взаємини чункінського уряду з китайською комуніст.партією. Презид. Санг повертається тепер до Чункінгу. По закінчені Потсдамської конференції він знову виїде до Москви, при чім по дорозі затримається в Лондоні.

Конференція скандинавських держав : Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії та Ісляндії почалася 14.УП. у Штокгольмі.

У Лондонських газетах появилися офіційні заперечення чуток наче б то прем'єр Черчіл виїхав на південь Франції, близько еспанських кордонів, щоб провадити розмови з представниками уряду Франка, оскільки ці чутки є "просто виссані з пальця ".

Франція. Роковини здобуття Бастілії / 14.УП.1789р./святкувалося цього року в Парижі дуже врочисто і вперше за 6 років, за старими традиціями. Генер. де-Голь подав до відома народу нову тимчасову коституцію 4-ої республіки. Сам нарід через загальне голосування / референдум / має вирішити, яка форма народного представництва найкраща: чи двокамерна / сенат і парламент/, чи однокамерна / тільки широкий парламент/.

Італія - виповіла війну Японії. В найближчому часі має відплити до Пацифіку італійська ескадра фльоти, а також повітряні й суходільні військові формації.

Ліквідація Верховного Командування Союзних Военних Сил відбулася 14.УП за наказом генер.Айзенгауера. Верховний Штаб Союзних Експедиційних Сил розпущено. Всі накази, закони, постанови, вказівки тощо, що їх видало досі Верх.Команд.Союз.Военних Сил, залишаються в силі в американській окупаційній зоні, поки їх не отмінить генер. Айзенгауер або хто другий по його дорученню. При виконуванні всіх наказів тощо треба від тепер покликуватися на Верховн. Головнокомандувача американ.военних сил в Европі, або на Головнокоманд. американ. военних сил у Німеччині і американ.военної влади в Німеччині. Генер.Айзенгауер переносить своє місце осідку з Франкфурту до Берліна.

Наказ Польов.маршала Монтгомері про заборону братання англійських вояків з дорослим цивільним німецьким населенням відмінено тепер, взявши до уваги значний поступ за останній час німецького населення в поборюванні нацистської ідеології. Те ж саме запроваджено і в американській окупаційній зоні, як у Німеччині так і в Австрії.

Арешти націстів. В американськ.окупаційній зоні заарештовано вже понад 50.000 нац.соціалістів, членів партії СС, СА тощо. Щодня арештовують пересічно понад 700 осіб.

М.Штатгарт переходить до америк.окупаційн.зони.

Війна з Японією. Після великої атаки американської повітряної і морської фльоти на центральну Японію 10-12. УП.- атаки продовжуються безнастанно, цим разом вже на північну частину Японії властивої, а саме на острова Гокаїдо і Гон-Шу. Около 1000 америк.літаків з літаконосців і 3-я американська фльота приймали безпосередньо участь в цих атаках. Три великі древнути / по 35.000 БРТ кожний /, великі кружляки та інші военні кораблі обстрілювали з найближчої віддалі залізничі поромами між цими двома островами й знищили головні фабрики сталевого промислу. Крім цього "понадфортеці" / понад 500 / бомбардували інші важливі місцевости. Продовжується сильне бомбардування Формози і Кореї. Почалося бомбардування японських баз на Нікобарських і Андаманських оставах і на Суматрі в Індійському океані, з метою прочищення доступу до Сінгапуру. На Борнео австралійські та голяндські війська просуваються зі всіх боків в глибину острова. Чункінські війська заняли кілька летовищ і просуваються дальше на схід.

Оголошення.

Всеукраїнський Громадський Комітет - пропонує всім своїм членам негайно подати /через Український Допомоговий Комітет в Герофельді / адресу свого місця перебування.-

— о —

УКРАЇНСЬКИЙ ... МУЗЕЙ-АРХІВ

Б Ю Л Е Т Е Н Ь ч. 29/12

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді
Герсфельд, 18.7.1945 р.

Потсдамська Конференція офіційно почалася 17.УП, тому що генералісимус Сталін прибув до Берліну тільки в понеділок по обіді / без жадних зустрічних церемоній/. Президент Трумен і премьєр Черчіл після привітних розмов між собою відвідали в понеділок окупаційні зони своїх військ, де відбувалися на їх честь паради.

Швайцарія. Швайцарський зв'язковий уряд наказав швайцарським банкам виявити німецькі депозити, що є в них на схороні. Справа йде про депозити нацистських проводирів.

Англія. Конференція керманичів індійських політичних партій з віцекоролем Індії лордом Уайвалем не довела до порозуміння. За повідомленнями англійської преси, винні в цьому самі керманичі індійських політичних партій, особливо Ліга Мослям /мусульман/. Мусульмани, що становлять тільки 1/5 частину всього населення Індії /80-90 мільйонів на 400/, вимагають для себе в уряді Індії половини місць і навіть відокремлення всі в окрему державу - Пакістан - всіх провінцій Індії, в яких мешкають мусульмани. Англійська преса висловлює співчуття віцекоролеві й заявляє, що англійський нарід, не дивлячись на це непорозуміння, й далі допомагатиме народам Індії добитися якнайширшого самоуправління у своїй країні.
Житлову кризу англійський уряд гадає усунути шляхом побудови 2.500.000 тимчасових стандартних металевих /з алюмінію/. На це виробництво переведено вже кілька авіяційних фабрик, що мають у найближчому часі дати 50.000 таких помешкань, які залишаються власністю держави. Другим важливим завданням уряду, є забезпечення демобілізованих англійських вояків працею й переведення англійської военної промисловости на виробництво речей широкого вжитку, особливо таких, що їх можна експортувати. Англія мусить збільшити свій експорт на 50 % порівняно з останніми роками, як що вона бажає і далі бути великою світовою державою.

С.Ш.А. Сенатська комісія закінчила розгляд статутів "Хартії Об'єднаних Націй", що їх схвалено на конференції в Сан-Франціско. Вислухавши голоси подані "за" і "проти" Хартії, вона вирішила майже одноголосно передати всю Хартію на ратифікацію сенату, що має відбутися на його засіданні 23.УП.

Австралія. Премьєром австралійського уряду на місце покійного Кертіна обрано Йосифа Джифлея.

Аргентина. До Буенос-Айрес прибув німецький підводний човен, що здався в полон аліянтам. Припускають, що з цього човна висадилися в Аргентині деякі визначні проводирі нацистів. Тому то уряд наказав станно розшукувати їх вздовж аргентинського узбережжя.

Сирійський конфлікт. Міністер закор. справ Левантійського уряду заявив, що всі політичні партії країни погодилися на те, щоб Франція вивела свої війська звідти.

Німеччина. Процес проти головних німецьких военних злочинців відбудеться, мабуть, у Німеччині. Англійці й американці значно допомагають у відбудові Німеччини, головно її власними силами й засобами. Великий поступ треба відзначити у відбудові німецького залізничого й річкового транспорту, що повинен забезпечити правильний розподіл харчових продуктів і сировини по окупаційних зонах.

Водночас посилено звільнюють з англійського та американського полону німецьких селян, потовиків гірників та робітників, що працювали в харчовій мережі.

П о л ь щ а. Новий уряд "Єдносці народовей" оголосив переведення земельної реформи. До Лондону вилетіли два представники нового уряду, Дрожняк і Колодзяйський, щоб забезпечити польське державне майно. Кол. директор польського державного банку Кржижановський заявив, що "Лондонський" польський уряд передає "Варшавському" 20 міліонів фунтів стерлінгів та що всі урядовці польського банку погодилися повернутися до краю в розпорядження варшавського уряду. Шлезький воєвода, генер. Завадський, видав наказ про обов'язкову реєстрацію всіх німців до 20.УП.ц.р. Цей наказ не стосується до німців, які мешкали на території Шлезьку, що належала перед війною до Німеччини. Досі на нових територіях, приєднаних до Польщі, оселилося вже близько 300.000 поляків, а 200.000 має оселитися в найближчому часі. За проектом уряду "Єдносці" переселення до Польщі і в самій Польщі має охопити близько 7.000.000 поляків, а саме: із Сов. Союзу - 2 міл., із забужанських теренів - 2,5 міл. і щось 2,5 міл з перенаселених районів самої Польщі. Німці, не очікуючи примусового виселення, самі втікають до Німеччини з польського Шлезьку. Щось 1 міл. гектарів збіжжя чекає нового господаря на Шлезьку. Варшавський польський уряд вживає тепер заходів, щоб врятувати врожай. Вирішено, між іншим, вислати для збору врожаю на села близько 500.000 чоловік міського населення.

Кардинал Гльод, примас Польщі й архиєпископ Гнезненсько-Познанський, повернувся до Польщі як спеціяльний посланець римського Папи.

Премьєр Осуска-Моравський і його заступник Міколайчик закликають всіх "чесних демократів-поляків", що перебувають за кордоном, повернутися якнайшвидше на батьківщину, яка і для полів, і для фабрик потребує багато робочих рук та вояків. За час війни, тобто з 1939р., загинуло щось 7 міліонів поляків. Відсутність кількох міліонів поляків може негативно відбитися на результатах загальних виборів, що їх має перевести в ц.р. варшавський уряд.

Водночас командир польського корпусу в Італії генер. Андерс і командир польської панцерної дивізії у Німеччині генер. Руднідькі видали накази до підлеглих їм військ, в яких визнали себе зв'язаними себе присягою тільки з лондонським польським еміграційним урядом.

Після того, як північно-американський і англійський уряди визнали новий варшавський уряд "Єдносці народовей" і припинили взаємини з польським лондонським урядом, цей останній приступив уже до самоліквідації. Так, напр., міністер закор. справ цього уряду повідомив про звільнення всіх урядовців свого міністерства і виплату їм кількамісячної компенсації.

Всі залізниці в теперішній Польщі мають від 1 серпня ц.р. перейти у цілковите відання нового варшавського уряду.

— о —

О г о л о ш е н н я.

Подільський Громадський Комітет, пропонує всім своїм членам, негайно подати / Герсфельд - Український Центральний Допомоговий Комітет на ім'я п. Печенюка / адресу свого місця перебування.

— о —

Прочитай і другому передай.

Б І Л Е Т Е Н Ь ч. 30/13.

Українського Допомогового Комітету в Герсфельді
Герсфельд, 21.УП.1945 р.

Потсдамська Конференція. 17.УП. до полудня генералісимус Сталін склав візиту презид.Труменові, який в свою чергу віддав візиту Сталінові й розмовляв з ним протягом години за сніданком.Пополудні продовжувалася конференція "трьох".Порядок дня нарад не опубліковується. Вирішено,щоб систематично відбувалися наради міністрів закард.справ трьох великих держав,на яких визначалися б і цілком опрацьовувалися б питання до найближчого засідання "трьох". На остаточне вирішення Трумена,Черчіля і Сталіна мають подаватися лише цілком опрацьовані питання.

Світова преса,головною темою якої зараз є Потсдамська Конференція, робить багато всяких передбачень про дальший хід нарад "трьох". Всі вважають за безсумнівне,го від того,як будуть вирішені основні питання на цій конференції,залежитиме тривалий мир в Европі.Для цього потрібна єдність між аліянтами та активна співпраця їх у забезпеченні не тільки тривалого миру в Европі,а і корисного розвитку всіх націй на широких демократичних засадах. Ось чому стає конечною нещадна боротьба з нацизмом і фашизмом та взагалі з тоталітарним режимом.

Хоч деякі газети занепокоєні тим,що на цій конференції присутня значна кількість високих військових достойників / англійських міністер військових справ,американський генер.Айзенгауер, та інші високі представники трьох великих держав/,припускають можливість воєнних конфліктів,але переважна частина англо-американської преси заспокоює своїх читачів тим,що мовляв на конференції стоятимуть такі питання,як цілковите знищення мілітаризму в Німеччині,проблема Дарданелів,інтернаціоналізація Танжерської зони,війна з Японією тощо. Отож для вирішення їх обов'язково потрібна консультація військових знавців.

18.УП. ранком Трюмен мав зустріч з Черчілем.Пополудні відбулося засідання "трьох".Трумена обрано головою конференції на ввесь час її нарад. Про хід нарад не оголошено жодного офіційного комунікату.19.УП. до 11 годин відбувалася нарада трьох міністрів закорд.справ.Пополудні відбулася 3-я нарада "трьох" після якої презид.Трюмен дав бенкет для вузького кола осіб.

Презид.Трумен викликав з Вашінгтону до Потсдаму знавців мореплавства і кораблебудування.Ось чому газети роблять висновок,що на конференції обговорюватиметься питання світового корабельного тонажу.На думку вчеї американської преси презид.Трумен може сподіватися,що ввесь американський нарід цілком підтримає його дії на Потсдамській конференції. Трюмен,Черчіл і Сталін являють собою найсильніший "тріумвірат ",який коли небудь існував у світі. Справа йде про те,щоб він якнайдовше продовжував би існувати.

Франція. Дорадче зібрання /решта колиш.національної ради/ при генер.де-Голлеві відхилило його проект нової конституції для 4-ої французької Республіки і переведення референдуму/.Плебісциту/,як недостатньо демократичний/. Комуністи та інші соціялістичні партії вважають,що за цим проектом де-Голль бажає затримати в своїх руках верховну владу,тобто незалежати від парляменту.

Півн. Америка. Сенат схвалив резолюції конференції в Бреттон-Вуд у справі створення міжнародного банку для фінансування господарської відбудови країн і запровадження єдиної міжнародньої монетарної системи.

Бельгія. Бельгійський парлямент і сенат ухвалили,що король Леопольд без їхнього дозволу,виконувати своєї королівської влади не має права.Після цього 6 міністрів,представників католицької партії,подалося до демісії.

Советський Союз. Генералісімус Сталін заявив одно
англійському духовникові, що Сов.
підтримуватиме цілковиту свободу віровизнань у своїй країні, Со
ке Головне Командування в советській окупаційній зоні Німеччин
рішило скасувати дотеперішні обмеження церков, що їх запровади
цистський режим.

Англія. Англійська професійна спілка транспортників опра
ла тепер основні вимоги спілок від англійського
щодо значного поліпшення умовин життя для робітників, зокрема в
зі важкої промисловости.

Еспанія. Генер. Франко оголосив далекосяглу реорганізаці
Еспанського уряду. Сов. Союз також має бути допу
до участи в конференції, скликаній у справі відновлення статуту
жеської зони.

Німеччина. В англійській та американській зонах мають
критися найближчим часом народні школи. Пр
диться підготовка до відкриття медичних факультетів у трьох ун
ситетах. Питання про дозвіл відкривати політичні організації у
зонах має незабаром вирішитися. У Советській окупаційній зоні
ють вже організації 4-х політичних партій.

Греція. Грецький міністер закор. справ звернувся до англ
кого уряду з проханням, щоб той забезпечив грець
меншість у північ. Епірі від переслідувань сербами, і для цього
окупував цю територію на час доки буде остаточно вирішено, чи
має належати до Греції, чи до Югославії.

Японія. Атаки англо-американських об'єднаних сил на влас
Японію відбуваються безперервно, як у повітря, та
з моря. Після того, як у японські води прибули американські по
ряні формації з західної Европи та англійська морська і повіт
фльота, ці атаки значно поширились. Останніми днями аліянти пр
ли найбільшу атаку на головний японський острів Гон-Шу. 1.500
ків, 600 "понадфортець" та 3-я фльота бомбардували два дні посп
чотирі промислові міста / скинуто на них 4.000 тонн /, околиц
Токіо, вхід до затоки Токіо, узбережжя на південь від Токіо.
300-400 інших літаків бомбардували південну Японію. Велику пові
ну атаку проведено також на Шанхай, де знаходяться найбільші яп
кі літовища у Китаю. За останній місяць збито близько 400- яп
ких літаків та потоплено або пошкоджено понад 200 японських ко
лів різного розміру. Австралійські та голяндські війська прос
ся далі на Борнео, а чункінсько-англійські війська в Китаї. Аме
канське Верховне Командування заявило, що теперішні операції н
і в повітрі є підготовкою до недалекої інвазії. Відсутність я
ких літаків у боях з атакуючими американськими літаками поясн
тим, що японське командування намагається зберегти свої повітр
формації на випадок, коли англо-американці проведуть інвазію н
власне Японію.

--- о ---

Оголошення.

Київський Обласний Громадський Комітет пропонує всім
своїм членам негайно подати адресу місця свого перебування
/Герсфельд, Український Центральний Допомоговий Комітет
п. Левченко, П./.

Прочитай і другому передай!

668

МУЗЕЙ-АРХІВ

БЮЛЕТЕНЬ ч: 31/14

Українського Допомогового Комітету в Ґерсфельді
Ґерсфельд 24.УП.1945р.

Конференція в Потсдамі.-

В суботу 21.УП.генер.Сталін розмовляв з презид.Труменом і премєром Черчілем / з кожним окремо/ в присутності відповідних міністрів закорд.справ. Після цього він дав на честь їх банкет. У неділю пополудні відбулося сьоме, а в понеділок -восьме засідання "трьох". Міністри закордон.справ і шефи штабів працюють цілими днями. У понеділок прем'єр Черчіл дав і собі банкет, в якому взяли участь презид.Трумен,генер. Сталін, міністри закордон.справ,шефи штабів "трьох держав і майор Етлі. У середу Черчіл, Іден і Етлі мають відлетіти до Лондону,щоб бути при оголошенні результатів виборів і відповідно до них дати вказівки на місці. Про конференцію повідомляється лише те,що на ній полагоджено вже багато важливих питань,які стосуються головно Німеччини, проте досі не видано ще жодного офіційного комунікату. Міркування англійської преси щодо вирішення окремих питань на конференції проходять цензуру. Це все разом дуже хвилює англійську пресу,яка в свою чергу протестує проти заборони свободи друку. Офіційно виступив тільки предид. Трумен з нагоди вивішення американського прапору в американській окупаційній зоні Берліна 21.УП. У своїй промові,зверненій до американ. вояків,старшин і генералів, він заявив,що ЗДА вступили у цю війну без жодних намагань дістати, якісь стратегічні чи економічні анексії. Півн.Америка не бажає жодного шматка чужої землі, а лише воліє відчувати постійний мир між усіма націями світу, вільний розвиток на широких демократичних засадах кожної нації,покращення добробуту всього людства. Вже удруге за часів історії Прапор ЗДА маяорить в Европі,як символ непереможної всесвітньої демократії,що бореться проти мілітаризму і тоталітарної системи управління.

У відповідь на деякі голоси англійської преси,що хотіли б вбачати ознаки конфлікту між Сов.Союзом і Велико Британією та навіть закликають до "хрестового походу " проти Сов.Союзу,офіційні англійські газети називають авторів таких статтей мрійниками. Вони вважають, що тепер годі про це говорити.

Всі англійські газети підкреслюють,що результати виборів до англійського парляменту не вплинуть на зміну закордон.політики Велико Британії,бо всі три англійські великі партії : консерватисти, лейбористи й ліберали, зобов'язалися у своїх виборних плятформах продовжувати дотеперішню зовнішню політику уряду й виступати єдиним фронтом. Частина преси стурбована політичною ситуацією в країнах східної та південної Европи й вимагає від Потсдамської конференції вирішити питання про запровадження справжнього демократичного режиму в них, вільних загальних виборів, свободи волі людини й обов'язково допустити туди кореспондентів західних держав.На їх думку,це потрібне для того,щоб ці останні могли безпосередньо й вірно інформувати про дійсний стан у південно-східній Европі свої народи,які принесли так багато жертв у цій війні саме за справжній мир і справжню демократію.

Прем'єр Черчіл, Іден і Етлі мають повернутися до Потсдаму в пятницю або суботу, коли знову продовжуватимуться наради "трьох". До цього часу комісії експертів провадитиме свою підготовну роботу.

А н г л і я. Англійська преса тепер широко обговорює пляни уряду щодо реконструкції / за пятирічним пляном/-англійської сталеливарної промисловости. Понад 1/3 печей мають перебудувати, що повинно збільшити на 20 % продукцію сталі й коштуватиме 120 міліонів фунтів стерлінгів. Поруч із цим подаються різні міркування в справі перебудови інших промислових підприємств. На початкові роботи, включаючи сюди й досліди, уряд передбачає асигнувати 45 міл. фун.стерл. Управа м. Лондону опублікувала тепер десятирічний плян відбудови й перебудови дуже зруйнованої столиці великобританської імперії. Лондон має стати новим великим містом, побудованим за найновішими вимогами техніки, гігієни та культури, в якому не повинно більше бути злидарських помешкань для робітників і бідного населення. На порядку дня стоять також вимоги, що їх опрацював голова спілки транспортників, один з лідерів лейбористів, кол.міністр.Бевін. Мова йде в основному про забезпечення робітників на старість і на випадок хвороби або нещасних випадків, про зрівнення заробітку жінок і чоловіків на тих самих роботах, про 40-годинний робочий тиждень, про щорічні відпустки для робітників, про удержавлення окремих галузей промисловости тощо. У Лондоні скликають конференцію представників різних держав для обговорення нових принципів виховання молоді. Зараз ведуться також розмови про те, що різні проступки нетреба карати у в'язницях, а слід методом переконування і перевиховування зробити з злочинця корисного для суспільства громадянина.

Характерним для англійської демократичної ідеології є те, що апеляційний суд у Лондоні визнав право за одним громадянином домагатися відшкодування від поліційної влади за безпідставний арешт його. В Англії можна арештувати громадянина ,/коли цього не вимагає виняткового стан/ тільки на підставі ухвали парламенту або рішення суду. Там виходять із засади, що краще не засудити 99 винних, ніж засудити одного невинного. /У Сов.Союзі панує протилежний принцип : краще засудити 99 невинних, ніж пустити без кари одного винного. І це тоді, коли большевики вважають "сталінську конституцію " за найбільш демократичну в світі/.

Вся англійська преса висловлює різні міркування щодо результатів виборів до парляменту. Ліберальні газети пишуть, що, мабуть, жодна з трьох партій не дістане абсолютної більшости голосів, і тому ліберальна партія в майбутньому парляменті буде чинником, що вирішатиме питання на користь лейбористів або консерваторів. 26.УП. будуть відомі результати виборів по 627 округах із 640 / крім 12 т.зв.університетських й одної, в якій помер кандидат /. У семи округах виступало тільки по одному кандидату, отож результати виборів там вже відомі.

--- о ---

О г о л о ш е н н я !

I. З нагоди Храмового Свята на честь Великого Князя ВОЛОДИМИРА правоославній парафії в м. Герофельді буде відправлена урочиста служба Божа:

а/ 27-го липня о 19 годині в Крігешуле ,
б/ 28-го липня о 9-30 годині в головній Євангелицькій церкві м. Герофельд.

II. Всеукраїнський Громадський Комітет /м.Герофельд/ прохає негайно подати такі адреси:

а/ Західно-Волинського Громадського Комітету - К-ка

б/ Східно-Волинського Громадського Комітету - Я-ка,

- о -

Прочитай і іншому передай !

УКРАЇНСЬКИЙ
Б.....
МУЗЕЙ-АРХІВ

Б Ю Л Е Т Е Н Ь ч. 32/15

Українського Допомогового Комітету
Гередельд, 27.7.45р.

П о т с д а м с ь к а К о н ф е р е н ц і я Підчас відсутности англійських делегатів президент Трумен оглянув дві американські дивізії у Франкфурті. Після того, як Головнокомандувач аліянтських збройних сил на Далекому Сході, лорд Маунтбаттен відбув нараду з Головнокомандувачем на Тихому океані, Ген. Артуром, він брав також участь у конференції. Цей факт нібито свідчить про те, що в Потсдамі мають обговорювати участь аліянтів у війні з Японією. Мабуть, після заяви, зробленої недавно генер. Сталіном про те, що він уважає Японію за агресора, вдасться схилити Сов. Союз до виголошення війни Японії. Тепер лорд Маунтбаттен вилетів до Лондону. Наради міністрів закорд. справ і комісії експертів тривають і далі. Ідена заступатиме лорд Кодоген. Конференція, якої вже відбулося 9 засідань, розпочнеться знову в п'ятницю або в суботу.

З Д П А. У сенаті ведуться дебати над статутом "Об'єднаних Націй". Сподівається, що сенат ратифікує цю Хартію потрібною більшістю голосів.

Ф р а н ц і я. 23.VII. почався в Парижі процес проти 88-літнього маршала Петена, президента Франції за часів німецької окупації, який добровільно залишив Німеччину після того, як вона капітулювала і віддався до рук французького правосуддя. Сучасний французький уряд обвинувачує Петена, героя Вердену й рятівника Франції у першій світовій війні, в зраді свого стану. До складу трибуналу входить 24 представники Національного Зібрання, провідники руху опору. Проти нього виступили вже три свідки: кол. прем'єри Рено й Деладьє та останній президент французької республіки, Лебрен. Петен заявив, що він не визнає компетенції даного суду й відмовляється давати будь-які відповіді на запитання суддів. Прихильники Петена влаштували йому на першому засіданні суду велику овацію, через що голова суду змушений був наказати очистити залю засідань від демонстрантів і поставити для охорони Палацу Справедливости 1.000 жандармів.

Б е л ь г і я. Засідання парляменту, на якому обговорюють питання про те, як має бельгійський нарід поставитися до короля Леопольда, що відмовився зректися трону, триває далі. Не припиняється висування проти короля важких обвинувачень у зраді свого народу.

П о р т у г а л і я. Англійський уряд повідомив португальський уряд про те, що аліянтські війська, які за згодою цього уряду заняли Азорські острови /колонію Португалії/ з стратегічних міркувань, незабаром мають звільнити ці острови. Англійський міністр закорд. справ висловив при цьому надію, що між обома їхніми країнами і далі існуватимуть якнайкращі взаємини.

А в с т р і я. Англійські війська заняли м. Грац і Стирію після того, як їх звільнили совєтські війська. Совєтські війська відійшли на 60 клм. на схід від Грацу в напрямку до мадярського кордону. Населення Грацу дуже прихильно привітало англійські частини. Головнокомандувач англійськими військами в австрійській окупаційній зоні /Стирії та Каринтії/ заявив, що аліянти бажають допомогти австрійським німцям, якнайшвидше відбудувати всю Австрію

за принципом цілком незалежної від Німеччини держави. Успіх цього в першу чергу залежатиме від того, як надалі працюватимуть самі австрійці. Коли у всіх чотирьох окупаційних зонах Австрії вдасться швидко запровадити такий порядок, що цілковито забезпечував би справу миру, тоді можна буде об'єднати всі австрійські провінції в одну державу.

Іспанія. Генер. Франко зреконструював свій уряд, в якому всеж таки залишилися 4 " фалангісти".

Вибори в Англії. За неповними даними, із 640 місць, які є в Нижній Палаті /парляменті/ Великобританії, отримали: лейбористи / робітнича партія/ - 398, консерватори - 209, ліберали - 11, незалежні соціялісти - 5, комуністи - 2, інші - 10. Таким чином перший раз в історії Англії робітнича партія отримала абсолютну більшість і, за встановленою досі традицією зараз же перебирає від консерваторів до своїх рук все керування великобританською державою. Відповідно до цього, дотеперішній прем'єр Черчіл ще вчора ввечері подався до демісії з усім своїм кабінетом. У зв'язку з цим король Джордж VI доручив Етлі сформувати новий кабінет.

Війна з Японією. Президент Трумен, прем'єр Черчіл і генер. Чан-Кай-ші підписали вчора ультиматум Японії про безумовну капітуляцію.

Репатріянти і бездержавники. Англо-американська комісія "Об'єднаного Комітету для Цивільних Справ" подала в справі репатріянтів і бездержавників таку заяву /Б.Н.А.Е.Р. з 10.VII 1945р./ : "Західні аліянти знайшли в Німеччині щось 5.800.000 осіб, вивезених із своїх країн. До 2 липня репатрійовано /відіслано на батьківщину / 3.260.000, а 2.530.000 очікує в таборах на репатріяцію або на виявлення національности. На погляд Головної Окружної Кватири цю проблему вдасться до 1 вересня ц.р. звести до опіки над " бездержавниками", що залишаються, і над тими, що їх не можна буде відіслати на батьківщину. Із згаданих 2.530.000 найбільше є росіян. Підписана 22 травня ц.р. угода у Липську / Ляйпціґу/, на підставі якої військова аліянтська влада погодилася на принципи репатріяції, прискорить відіслання росіян додому.

Наприкінці літа ц.р. УНРРА, що діє в порозумінні з військовою владою, цілком перебере на себе опіку над невідісланими цю особами. УНРРА приймає один табір за іншим. Тепер вона працює в 200 таборах, з яких 60 приняла вже цілковито. Коли УНРРА закінчить свою працю, тоді вона передасть всю цю справу до Міжаліянтського Комітету у Справах Еміґрантів, завданням якого буде знайти приміщення для бездержавників, а також для тих, що не можуть повернутися на батьківщину, тобто для тих, яких війна зробила бездержавними громадянами. Всю цю проблему мусять обміркувати зацікавлені уряди, бо вона лежить поза компенціями як УНРРА, так і військової влади".

тс

--- о ---

Оголошення.

Харківський Обласний Громадський Комітет пропонує всім членам Харківського, Вінницького, Львівського і Криничанського складу повідомити про себе через Центральний Допомоговий Комітет у Герофельді.

--- • ---

Б Ю Л Е Т Е Н Ь ч: 34/17

Українського Допо"огового Ко"ітету
Герс'ельд, 4/УШ-1945 р.

Ко"унікат про Потсда"ську Кон"еренцію. Пленарне засідання кон"еренції, в яко"у при"али участь президент Тру"ен, пре"ер Етлі й генераліс. Сталін, відбулося в середу в ночі. Наступного дня всі три кер"аничи держав від"їхали з Потсда"у. През. Тру"ен зустрів біля порту Плі"маут англійський король Ґрія VI й гостив "ого на ліні но"у кораблі "Реноун", після чого президент Тру"ен відплив на свое"у крузляку "Оґест" до Півн. А"ерики.

Після дводтиждневих нарад кон"еренції було видано й оголошено рівночасно в Вашінгтоні, Лондоні й Москві о ці"ний ко"унікат, що обі"ає 7000 слів. Подається в скороченні основні постанови:

1/ В Ні"еччині не буде жодного єдиного центрального уряду до того часу, поки не "ожна буде створити де"ократичного уряду, яко"у дадуть підписати "ирний договір. Покищо існувати"уть в 4-х окупаці них зонах Ні"еччини / з кордона"и до 1938 р/ провінціяльні ні"ецькі уряди /са"оврядування/ під контролею окупаці них органів влади.

Однак для всієї / всіх 4-х окупаці них зон/ Ні"еччини "ають бути створені центральні відділи /"ініетерства/ з державни"и підсекретаря"и, а са"е: для фінансів, транспорту, зовнішньої торгівлі та про"ислу, які свої дії виконувати"уть за вказівка"и алянтської Контрольної Ради, тобто Ні"еччину трактувати"ється підчас окупації як єдине ціле.

2/ Ставлення окупаці них влад "ає бути у всіх зонах однакове. Ні"ецькому народові "ає бути дана "ожливість відбудови свого життя на де"ократичних "ирних основах.

/ Першою ці"ою є цілковите роззброєння Ні"еччини та усунення "ілітарного характеру організацій та приготовлень / СС, СА, СД, ґестапо т.і./. Всіх злочинців ві"ни "уситься переслідувати та всіх переконаних нац. соціялістів усунути з посад, як в про"адсько"у житті так і з важливих посад у приватних підприє"ствах. Ні"еччині не дозволено будувати літаки й кораблі далекого плавання. Про"исловість, тільки цивільного значення, "оже розвиватися.

4/ Допускаються всі де"ократичні партії у всій Ні"еччині з право" вібрань і волі слова.

5/ З "етою підготовки "ирних договорів в Европі /з Ні"еччиною, Італією, Болгарією, Фінляндією, Адрацією і Ру"унією / створюється "Постійну Раду" в складі "ініетрів закордон. справ З"ША, Англії, Сов. Союзу, Франції та Китаю, з "ісце" осідку в Лондоні. Її перше засідання "ає відбутися перед 1 вересня 1945 р. Вона "ає також встановити "ісця, куди "ають виселити ні"ців, "адяр т.і. з Польщі й Чехословаччини. Покищо повідо"лено уряди цих держав про затри"ання виселення.

6/ Воєнні відшкодування, що їх покладеться на Ні"еччину, "ають бути встановлені в таких ров"ірах, щоб ні"ецькому народові залишилось досить власних джерел, без допо"оги зовні, для підтри"ання свого існування. Сов. Союз "ає в рахунок відшкодувань забрати собі все про"исловe й господарське устаткування і обладнання у своїй окупаці ній зоні та кві" цього 10 % з англійської та а"ериканської окупаці н. зон. За те Сов. Союз обов"язаний передати англійськи" та а"ериканськи" окупаці"ни" влада" частину палива й харчових продуктів. Відшкодування З"ША, Англії, Франції та інших держав, які висунуть свої ви"оги, "ають покриватися з активів західних окупаці них зон та з ні"ецьких закордонних капіталів.

... 0 ...

7/ Західні кордони Польщі встановлюються лінією від Свіне"мюнде вздовж р.Одри до західної р.. Нісси й по ній до чехословацького кордону. До Польщі відходить також вільне "місто Данціг і частина Східної Прусії. Що торкається східніх кордонів Польщі,то вони залишаються покищо такими, які встановлено в 1939 р. договором Рібентропа з Молотовим.

8/ Вимогу Сов.Союзу на відступлення Кенігсберґу з суміжними районами през. Труман і прем"єр Атлі дали свою засадничу згоду підтримувати на Ялтинській конференції. До цього часу тимчасовий західний совєтський кордон має проходити від Балтійського моря з Данціґської затоки на північ району Браунсберґ-Гольдап до пункту,де збігаються кордони Литви,Польщі і Східн.Прусії.

Франція. Процес проти маршала Петена продовжується. У Французькій Національній Раді /дорадчому органі ген.де-Голя/ йдуть дальше дебати над новою конституцією для 4-ої Французької Республіки. Комуністична та інші ліві партії виступають з вимогою як найбільшого обмеження влади президента й збільшення прав парламенту,побоюючись,щоб де-Голь не захватив до своїх рук надто великої влади.

Прем"єр уряду Віші,Лаваль, інтернований в Іспанії, видалений врешті під натиском аліянтів еспанським урядом,примусовий був вилетіти зі своєю дружиною до Лінцу /в Австрії/,де віддався в розпорядження американської окупаційної влади. Звідти видано його французькій владі.

З Д П А. Сенат майже одноголосно ратифікував статут Хартії Об"єднаних Націй. Тепер черга на інші держави,що підписали в Сан-Франціско цей статут. Після ратифікації статуту п"яти великими державами й 70-ма іншими він стає вже правосильним для всіх інших.

Анґлія. Лондонська Біржа реаґувала на перемогу при виборах лейбористів,що поставили своєю програмою дальшої дії удержавлення важливих галузей промисловости /транспорт,вугільну,сталеливарну/ й справу банків зниження на 20 % дотеперішньої вартости цінних паперів /акцій/ особливо тих,що торкаються вищезазначених галузей промислу. Дотеперішні власники таких підприємств та їхні акціонери побоюються,що відшкодування уряду за націоналізовані підприємства буде,мабуть,дуже недостатнє. Міністр торгівлі, Бріґс заявив,що уряд не має наміру конфіскувати часткових цінностей.

Данія. Данський уряд зняв всі дотеперішні банкноти зобігу й видав нові.

Війна з Японією. Японський уряд відкинув ультиматум,що його підписали Труман, Черчіл і Чанкайшек. Аліянти почали безпощадне бомбардування 11 японських міст. Шість з них майже цілком вже зруйновано. Морські шляхи японської фльоти відрізано. Півн.американ.адмірал Німіц повідомив 27.VII.,що внаслідок дій анґло-американської повітряної й морської фльоти впродовж останніх 14 днів потоплено або пошкоджено 791 японських кораблів різних типів /в ц.ч.потоплено 270 торгов.кораблів на 1/4 міліона тон./ і 596 літаків. Японська фльота,як боєздатна сила, насправді, на погляд американського командування перестала існувати.

Берлін. Аліянтська Контрольна Рада щодо окупованих областей Німеччини засідає тричі на місяць в складі Головнокомандувачів чотирьох зон.Головує в ній по черзі кожного місяця один із Головнокомандувачів. В серпні головує генер. Адзенгауер.

... 0 ...

Прочитай та іншому передай!

БЮЛЕТЕНЬ ч:34/17

Українського Допо"огового Ко"ітету
Герс"ельд, 5/VIII-1945 р.

Ко"унікат про Потсда"ську Конференцію. Пленарне засідання конференції, в яко"у прии"али участь презид.Тру"ен,пре"ер Етлі й генераліс. Сталін,відбулося в середу в ночі.Наступного дня всі три кер"аничи держав від"їхали з Потсда"у.Презид.Тру"ен зустрів біля порту Пли"оут англі"ський король Ґрій VI й гостив його на лі-ні"но"у кораблі " Реноун",після чого презид.Тру"ен відплив на свое"у крушляку " Оґест" до Півн.А"ерики.

Після двотижневих нарад конференції було видано й оголошено рівночасно в Вашінґтоні, Лондоні й "оскві офіці"ний ко"унікат,що обій-"ає 7.000 слів. Подається в скороченні основні постанови:

1/ В Ні"еччині не буде жадного єдиного центрального уряду до того часу,поки не "ожна буде створити де"ократичного уряду,яко"у дадуть підписати "ирний договір. Покищо існувати"уть в 4-х окупаці"них зонах Ні"еччини / з кордона"и до 1938 р/ провінціяльні ні-"ецькі уряди / са"оврядування/ під контролею окупаці"них органів влади.

Однак для всієї / всіх 4-х окупаці"них зон / Ні"еччини "ають бути створені центральні відділи / "іністерства/ з державни"и підсекретаря"и,а са"е: для фінансів, транспорту, зовнішньої торгівлі та про"ислу,які свої дії виконувати"уть за вказівка"и аліянтської Контрольної Ради, тобто Ні"еччину трактувати"еться підчас окупації як єдине ціле.

2/ Ставлення окупаці"них влад "ає бути у всіх зонах однакове. Ні"ецько"у народові "ає бути дана "ожливість відбудови свого життя на де"ократичних "ирних основах.

3/ Першою ви"огою є цілковите розброєння Ні"еччини та усунення "ілітарного характеру організацій та приготовлень /СС,СА,СД,Ґестапо т.і./. Всіх злочинців ві"ни "уситься переслідувати та всіх переконаних нац.соціялістів усунути з посад,як в гро"адсько"у житті так і в важливих посад у приватних підприє"ствах. Ні"еччині не дозволено будувати літаки й кораблі далекого плавання. Про"исловість, тільки цивільного значення,"оже розвиватися.

4/ Допускаються всі де"ократичні партії у всій Ні"еччині з право" зібрань і волі слова.

5/ З "етою підготовки "ирних договорів в Европі /з Ні"еччиною,Італією, Болгарією, Фінляндією, "адярщиною і Ру"унією/ створюється "Постій"ну Раду" в складі "ініетрів закордон.справ ЗДНА,Англії,Сов.Союзу, Франції та Китаю,з "ісце" осідку в Лондоні. Її перше засідання "ає відбутися перед 1 вересня 1945 р. Вона "ає також встановити "ісця, куди "ають вісилити ні"ців, "адяр т.і. з Польщі й Чехословаччини. Покищо повідо"лено уряди цих держав про затри"ання виселення.

6/ Воєнні відшкодування, що їх покладеться на Ні"еччину, "ають бути встановлені в таких роз"ірах, щоб ні"ецькому народові залишилось досить власних джерел, без допо"оги зовні, для підтри"ання свого існування. Сов.Союз "ає в рахунок відшкодувань забрати собі все промислове й господарське устаткування і обладнання у своїй окупаційній зоні та крім цього 10 % з англійської та а"ериканської окупаційних зон. За те Сов. Союз обов"язаний передати англійським та а"ериканським окупаційним влада" частину палива й харчових продуктів. Відшкодування ЗДПА, Англії, Франції та інших держав, які висунуть свої ви"оги, "ають покриватися з активів західних зон та з ні"ецьких закордонних капіталів.

7/ Західні кордони Польщі встановляються лінією від Свіне"юнде вздовж р. Одри до західної р. Нісси й по ній до чехословацького кордону. До Польщі відходить також вільне "істо Данціг і частина Східної Пруссії. По торкається східних кордонів Польщі, то вони залишаються покищо такими, які встановлено в 1939 р. договоро" Рібентропа з Молотово".

8/ Ви"огу Сов. Союзу на відступлення Но"у М. Кенігсберґу з сусідніми" ра"она"и през. Тру"ен і пре""ер Етлі дали свою засадну згоду підтри"увати на "ирові конференції. По цього часу ти"часовий західний совєтський кордон "ає проходити від Балтійського "оря в Данціґській затоці на північ району Браунсберґ-Гольдап до пункту, де збігаються кордони Литви, Польщі і Східн. Пруссії.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

1. Повідо"ляє"о, що про день виїзду з Герсгельду, - як з Крігсшуле так і Мешкаючих на цегельні - буде сповіщено СВОЄЧАСНО.-

2. Повідо"ляє"о, що видача харчів "ешкаючи" на цегельні буде провадитись нор"ально.-

Всі особи, що прибули до цегельні з Крігсшуле /після 30-го липня ц/р./ та з інших "ісць- "усять негайно перейти на харчування й розміщення до Крігсшуле в противно"у разі такі особи будуть позбавлені харчування.

3. Подає"о цікаві дані про склад українців-бездержавників, що про"шли реєстрацію Укр. Допо"огового Комітету в Герсгельді, а са"е: селян 42,5 %, робітників 39,6 %, інтелігенції 17,9 %
в ц.ч. 15 % дітей від 1 - 15 років.

4. Ма"о відо"ости з Реґенсбурґу, що відновила свою роботу Українська Господарська Акаде"ія в Под"ебраду / Чехія/.

5. Про наш сучасний стан та дальше перебування повідо"иться всіх на окре"их зборах, про час відбуття яких повідо"иться.

... 0 ...

Прочитай та інше"у передай !